

Slovo k povzbuzení na pátek 9. dubna 2021, na Pátek velikonoční
Biblická čtení: Sk 4,1-12; Ž 118; Jan 21,1-14

Milé sestry, milí bratři,

než zaměříme svou pozornost opět na úryvek evangelijní, další svědectví o dalším zjevení Zmrtvýchvstalého podle Janova sepsání, zůstaňme aspoň na chvíli u čtení prvního ze Skutků apoštolů.

Předevčirem jsme měli před sebou uzdravení chromého žebráka v jeruzalémském chrámě prostřednictvím Petra a Jana. Včera jsme naslouchali Petrovu následnému kázání o tom, jak celý Starý zákon směřuje ke Kristu, ukřižovanému a zmrtvýchvstalému, kázání, kterým chtěl ukázat okolo stojícím Židům na původce zázraku, kterého byli svědky. Dnes máme před sebou reakci kněží, saducejské strany. Nechávací oba apoštoly zatknout chrámovou stráž a uvěznit, vyslyšají je, čí mocí a čím jménem zázrak vykonali, a Petr opět svědčí o Ježíši Kristu, opíraje se především o jeho zmrtvýchvstání: «Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy ať to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí před vámi tento člověk zdravý».

I tyto úryvky ze Skutků jsou nesmírně důležité, svědčí o jasném a nevyvratitelném přesvědčení apoštolů, že Kristus opravdu byl vzkříšen; protože ho potkali, protože se jim zjevil. Proto je nic a nikdo – ani vězení, ani bití, ani hrozby ani smrt – nemůže od jejich víry a apoštolského poslání odklonit. O tom ostatně svědčí celé počátky křesťanství, počátky církve.

Nový zákon nám to vše zaznamenal, abychom i my byli povzbuzeni. Abychom se snažili podobat lidem s otevřeným srdcem, kteří apoštolské zvěsti uvěřili, a tak se sami ve své duchovní zkušenosti přesvědčili, že Kristus opravdu z mrtvých vstal, je a žije. A ne velebnějším z řad saduceů, pro které právě představa vzkříšení z mrtvých byla nejvíce nepřijatelná. Bez otevřenosti věčnosti totiž nemůže být víra v Pána Ježíše nikdy přijatelná...

Vraťme se k evangeliu. Jestliže jsme v předešlých dnech velikonočního oktávu (od neděle Zmrtvýchvstání až do včerejška) četli svědectví jednotlivých událostí samotné velikonoční neděle (v neděli o prázdném hrobě, v pondělí o prvním zjevení ženám a spánku římských vojáků, v úterý o zjevení Máří Magdaléně, ve středu emauzským učedníkům a včera o příchodu Vzkříšeného mezi apoštoly do Jeruzaléma), tak dnes máme před sebou svědectví, které evangelista Jan popisuje jako «třetí»; první se dle Jana odehrálo v neděli večer, kdy zmrtvýchvstalý Kristus přišel zavřenými dveřmi za apoštoly shromážděnými v Jeruzalémě, druhé o osm dní později, kdy byl přítomen i Tomáš, toto je pak třetí. Navíc evangelista Jan ve svém takzvaném „prvním dovětku“ (na konci 20. kapitoly) říká, že «ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima svých učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize», přičemž ovšem není jasné, zda tím myslí ta během jeho pozemského života anebo právě až po svém Zmrtvýchvstání.

Víme dobře, že janovská chronologie událostí je často trochu jiná než synoptická (než u evangelistů Marka, Matouše a Lukáše). Zpravidla se to vysvětluje tím, že Jan dává spíše přednost teologické vizi, teologické logice návaznosti událostí před chronologickou přesností pořadí, přičemž i tento Janův způsob poskládání jednotlivých událostí je také Bohem inspirovaný (ostatně i proto – zjednodušeně řečeno – máme sepsání evangelia čtyři; tři aby nám předložila přesnější pořadí událostí, jedno aby nám svým řazením událostí ještě více poodhalilo jejich smysl).

Necháme-li stranou, že jednadvacátá kapitola je navíc považována za určitý dodatek – podstatné je, že je součástí kanonického textu inspirovaného evangelia podle Jana – , pak pořadí dnešního zjevení jako až třetího je velmi výmluvné.

Vše se odehrává u Galilejského jezera (neboli Tiberiadského moře), odkud většina apoštolů původně pocházela. Nyní se jich tam sedm vrací, vrací se k rybolovu, tedy k činnosti, od které

je Kristus povolal za apoštoly. Celou noc však nic nechytí, až když jim k ránu vzkříšený Kristus poradí, aby hodili síť na druhou stranu; apoštolové rozpoznají Pána, Jan první, ze sítě vytáhnou sto třiapadesát velkých ryb a posnídají s Kristem.

Každý detail má svůj smysl, svou vypovídací hodnotu, potenciál duchovního (alegorického) výkladu. Promlouvá k nám ale i právě i celé načasování dnešního třetího zjevení: Pán se apoštolům předtím již minimálně dvakrát jasně zjevil, rozpoznali ho, dotýkali se ho, zaradovali se, přesto se vrací zpět do Galileje, k lovu ryb, od kterého je Ježíš byl povolal k „rybářování“ lidí, k apoštolování. Kristus ale za nimi znovu přichází, znovu je volá, znovu jim ukazuje, že byl vzkříšen, zjevuje se jim, Petrovi dokonce svěří úkol pást Boží stáde (tím dnešní úryvek pokračuje).

To je nádherný a nesmírně útěšný moment, obraz plný naděje i pro nás. Jestliže návratu k rybolovu (chápejme jej nyní jako něco negativního, jako nějaký krok zpět, spolehnutí se opět na své vlastní síly a dovednosti, útěk před Pánem a sebou samými) byli schopni apoštolové, navzdory jedinečnosti své zkušenosti s Kristem, pozemským i nyní vzkříšeným, o co více se něco podobného (a mnohem horšího) může stát a stává i nám.

I my mnohdy (pochopitelně mnohem více a hůře než apoštolové) od Pána Ježíše utíkáme pryč, opouštíme ho, vracíme se k tomu, od čeho nás byl vysvobodil, ne třeba k rybolovu, ale k leckterému hříchu, špatnému způsobu života, kdejaké závislosti a spoutanosti zlem. Anebo do nového, třeba i horšího hříchu upadáme. A to vše navzdory tomu, co jsme už v životě s Pánem Ježíšem kdy prožili, navzdory vši krásné zkušenosti s ním, navzdory všemu zakoušení jeho blízkosti a přijímání jeho požehnání.

I k nám Pán Ježíš přichází, znovu a znovu nás volá, vábí, nabízí svou pomoc, svou Boží sílu k novým a novým začátkům. Děje se to, zvláště pokud se nám život nějak zašmodrchal, pokud jsme v tom či onom opustili Boží cesty, odešli jsme zase někam pryč. Anebo jen ochladli ve své lásce k Bohu a pustili se do nějakých vlastních rybolovů, do činností podle sebe a ze svých sil. Ve všech těchto situacích je někde blízko nás Pán, čeká nás na břehu a říká «hod'te síť na pravou stranu lodi a najdete» a «pojď'te snídat».

V tom je obrovská útěcha, vpravdě velikonoční. A možná právě letos, kdy prožíváme již druhé „koronavirové“ Velikonoce, můžeme být podobným navštívením Vzkříšeného vnímavější než kdy jindy...